

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér soronként 40 fillér.

Vasárnap, április 10.

A nemzetiségi kultúr-
törékvések

és a magyar nemzeti állam.

Irt: Dr. Szócs Géza.

Kolozsvár, április 10.

Semmiféle nemzet a világon nem küzdött annyit a nemzeti állam megteremtéséért, mint a magyar az utolsó száz esztendő alatt. Kilenc évszázadnak mulasztásait kellett pótolni, mert való tény az, hogy kilencszáz év alatt a nemzeti állam megteremtésére csak szórványos törekvések találhatók a ragyogó magyar történelem évlapjain. Ha akadt vagy uralkodó, vagy politikus, aki belátta, hogy hatalmas állam csak a nemzeti állam lehet, rögtön következtetett utána három — négy emberöltő, amelynek politikai vezetői éppen az ellenkező irányban működtek, s hogy még a nemzeti újjászületés korában is mily kevésbé érezték azt nemzetünk vezetői, hogy az állami önállóságnak külső, szemmel látható, s ép ezért nagyon fontos ismertető jeleit megóvják és megkövetelték, mutatja például a magyar állam függetlenségét expressis verbis kifejező 1790-iki törvény, mely kívül császári sással és sárgafekete zsinórral vala ellátva.

Bár nehezemre esik, de kimondom a szomorú igazságot, hogy semmiféle nép nem oly indolens a nemzeti színek megbecsülésében, mint a magyar. Ne vegyük a francia népet, vagy az olaszt, melyek minden alkalmat megragadnak, hogy nemzeti színükkel tüntessenek, de szaladjunk át Romániába, s vessünk egy tekintetet az ottani viszonyokra.

A Ghikák, Sturdzák, Florescuak, Cantacuzérok, Stirbeyek feleségei és leányai nemzeti ünnepeken román nemzeti öltözetben jelennek meg, a közönséggel együtt ábitattal énekelik a nemzeti himnuszot, míg nálunk akárhány helyen nem tartják „elegáns” dolognak, hogy például előkelő hölgyek valamely nemzeti ünnep alkalmával nemzeti szalagot viseljenek.

A magyar nemzeti állam kiépítésének óriási feladatánál pedig sehohsem jut oly rendkívüli feladat

a Társadalomnak, mint nálunk Magyarországon. Sajátságos politikai viszonyainknál fogva, s az Ausztriával való közönségnél fogva nemzetiségeink közül a németajkuak folytonos csábításoknak vannak kitéve kívülről; a románokra Románia gyakorol vonzó erőt, holott évszázadokkal ezelőtt az erdélyi románok teremtették meg a román irodalmat, akkor, midőn Havasalföldön a fanakioták korában a görög parvenük üldözték a bennszülötteket, és elnyomták a fejlődni kezdő nemzeti műveltséget,

Esztendőök óta hangoztatom teljesen egyedül állva, hogy a nemzetiségek mindaddig, míg például a közös hadsereg magyarellenes elemeire támaszkodhatnak, amelyek idebenn büntetlenül fitogtathatják magyargyűlöletüket, s míg ehhez a magyar elegáns közönségnek indolenciáját látják és tapasztalják a valódi nemzeti társadalom kiépítése terén, addig nincs jogunk a nemzetiségeket valódni azzal, hogy nem akarják magukat az egységes magyar társadalom tagjainak vallani.

Hogy ne mondhasa azt senki, hogy nagy általánosságban beszélünk és csak vádolunk, a nélkül, hogy bizonyítanánk is, felhozunk egy példát. Mondjuk, hogy egy magyar társaságba bekerül egy közös-hadseregbeli tiszt. Igen gyakran azért, mert szeretne magyarul megtanulni. Amde nem tanulhat meg, mert mindenki németül beszél a kedvéért, azzal a tulzott előzékenységgel és udvariassággal, amely a kerek földön csakis a magyarnak sajátja, annak a magyarnak, akit ezért halálból egész a legutóbbi időkig barbárnak csufolt egy pár olyan idegen szízhámos, akiket hazulról minden tisztességes elem kiközösítettén magából, nálunk magyaros vendégszeretetet találtak.

Nagy nemzeti feladatokat csak nemzeti öntudattal áthatott társadalommal lehet megoldani. Hic Rhodus, hic salta. Aztán még nevezetes momentum az is, hogy a nemzetiségi társadalom fenntartói, erősítői a pénzintézetek, a melyek közül egy-kettő többet adakozik speciális, nemzetiségi, kulturális és

társadalmi célokra, mint az összes magyar pénzintézetek. Ez köztudomású tény, amelyről éppen a napokban közöltek a lapok részletes kimutatást. Így aztán nem lehet csodálkozni azon, hogy államok keletkeznek az államban, s hogy az országot alapító és fenntartó faj folyton veszíti a tért a legveszélyesebb pontokon, kevés vigasz ezzel szemben az, hogy a tiszta magyar gécepontok szépen fejlődnek, erősödnek.

Az erdélyi részekben pusztulnak a székelyek, a feliszai vidéken a ruthének, Rákóczi népének utódai. Ezeket megmenteni nagy feladat. S egyáltalán a közgazdasági együttérzés megteremtése volna első sorban kivándoró; magától létrejönne lassanként a politikai közlekedés is. Azt hiszem, vannak már többen is, kik erre a reménységre építik a jövő politikáját. Ez a remény pedig el ne hagyja az önálló magyar államiság híveit, mert igaz van a spanyol közmondásnak: la esperanza es la miel, con que se dora la pildora de la vida: a reménység az a méz, amely megédesíti az életnek keserű orvosságait.

Nem érdektelen kérdés az sem, hogy a közgazdasági együttérzés létrejötte mily változást idézne elő a szociálista politikában, amde ez bővebb fejtegetést igényel, s egyetlen cikk keretében nem lehetne megoldani még azon alapelvet sem, amelyek előleges ismeretképpen nélkülözhetetlenek.

A villamos világítás ügye.

Szakértekezletek.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 9.

Ma délután folytatva a villamvilágítás ügyében kiküldött bizottság összehívásakor, folytatva a szállítási szerződés felett megkezdett tárgyalást. A vitánál a jogügyi és pénzügyi albizottságok különvéleményei is előadottak s ezek tekintetbe vételével határozattal.

Az összehívásán Szvaesina Géza polgármester elnökölt. Az előadói tisztet Fekete Nagy Béla tanácsos, a jegyzői teendőket dr. Fédor Ottó aljegyző látta el. Az ülésen résztvettek a város részéről: Dr. Gajdó

Manó tisztifőgyőző, Póczy Mihály főmérnök és Hubert Iván vízvezetési igazgató. A Ganz gyár részéről jelen volt: dr. Hoór Mór. A bizottság tagjai közül megjelentek: dr. Apáthy István, Buzogány Gyula, B. Bak Lajos, dr. Deák Albert, Igaz Lajos kultur főmérnök, Kocz György megyei mérnök, dr. Kiss Mór, Pfeifer Péter, Somodi István, dr. Tutsak Sándor.

A tanácskozást a „Többet munkálattokról” szóló 4-ik szakaszról folytatták, melyet rövid vita után némi stílus módosítással elfogadtak.

A város által teljesítendő munkálatokra vonatkozó 5-ik szakaszról nagyobb vita után az első bekezdést elhagyták, a 2-ik bekezdésben némi módosításokat eszközöltek azzal, hogy ezen munkák költségei a költségvetésbe felvétnének.

A 6-ik szakaszt, mely a vezetékhálózat engedélyezési rajzát tárgyalja, változatlanul, vita nélkül elfogadták.

A 7-ik szakasz tárgyát „az elkészítési határidő” képezi, melynek lényeges módosítására a jogügyi albizottság terjedelmes javaslatot tett.

Kimondották, hogy az építést vállalkozó köteles a kormányhatósági jóváhagyás kézhezvételétől számított 60 nap alatt a kellel erővel tényleg megkezdeni. Ha a kellel erő tekintetében vita merülne fel, erre vonatkozólag a 23. §-ban irt műszaki s illetve választott bíróság dönt. Az építés az említett időponttól 12 hó alatt teljesen befejezendő s a munkálatok a városnak átadandók. A szakasz 2-ik és 3-ik bekezdése kihagyott. A késedelemért járó pénát a munkálatok megkezdésénél is megállapították olyképen, hogy a kezdési időtől számított 4 hónapban belül naponta 500—500 koronát fizet a vállalkozó; a befejezés késedelmes volta miatt fizetendő pénát összegét az első hóra naponta 100, a másodikra 300, a harmadiktól kezdődőleg pedig naponta 500 koronában állapították meg. Az erre vonatkozó 4-ik bekezdésben még a szabadság érdekében stílus módosítások is tettek. Az 5-ik bekezdés kihagyott.

A 6-ik szakaszról tisztázták a „vis major” fogalmát, melybe a háborút és a feltárlatlan elemi csapásokat vették be. A sztrájk fennforgása tekintetében kétség esetén a választott bíróság fog határozni. Az utolsó bekezdést elfogadták azzal a módosítással, hogy a „műszaki” bíróság helyett a „választott” bíróságot alkalmazták.

A „jótállást” tárgyaló 8-ik szakaszról szintén több módosítás történt. Az első bekezdésben — a jótállási idő kihagyásával — stílus változás történt. Ezután meghatározták, hogy az első építési fokon, a mű és berendezés vizhajtotta gép egységei a minimális 17, köbméter másodpercnél viztűm és 50 méter esés mellett is, a város határán levő főtranszformátor 3000 voltos secundár kapcsain 460 kilovatt munkatejesítményt fognak szolgáltatni. Ezért a mennyiségért a gyár szavatosságot vállal. A 460 kilovatt 8000 villamos lámpát és 50

korlátlan lóerőt képes a szükséges árammal ellátni s illetve táplálni.

Ezután a gyár által szolgáltatandó építkezések és művek tekintetében vállalandó jótállási idő meghatározása képezte a vita tárgyát. A Ganz-gyár egy esztendő jótállást akar elvállalni, míg a városi főmérnök, mint a bizottsági tagok egy része is kevésnek tart. A Ganz-gyár képviselője felhozta, hogy az összes villamos művek gyárai kártelt kötöttek arra, hogy csak egy évi jótállást vállalnak, mindennemű villamos építkezés tekintetében, tehát a jótállási időt nem terjesztheti ki, mert akkor a kártelt tagjainak óriási pónát kellene fizetniük.

A bizottság elfogadta az egy évi jótállási időt.

A 8-ik szakasz 3-ik bekezdését kihagyták, a többieket változatlanul elfogadták.

Az ülés fél 7-kor ért véget. A következő ülés 14-én délután 3 órakor lesz.

Mozgósítási hírek.

Kolozsvár, április 9.

Valami hitelt mégis csak kell adni a mozgósításról szóló híreknek. Ismételtlen fölbukkannak. Előkészítése érdekében sajátos intézkedések történtek. Kétségtelen, hogy a külügyi politikának behatoln merleget egy esetleges balkáni előnyomulás lehetőségét s a hadvezetőség e lehetőségre készenlétbe igyekszik helyezni magát.

Nos és eddig rendben is van a dolog. Nem nézhetjük rossz szemmel, ha a monarchia harc képessége az ily behatoló elméleti előkészületek által betetőzést nyer. Elvégre az örök béke ideje még nem érkezett el. Európai harcok lehetősége nincs kizárva. Igen is, készen kell lennünk, hogy szükség esetén akár Olasz-, akár Orosz-, akár Németország ellen fölvonuljunk s ugyanígy meg kell teremteni egy esetleges balkán beavatkozás előfeltételeit is. És ha ez történni: a hadvezetőség csak legsajátabb kötelességét teljesíti.

De ha arról van szó, hogy a monarchia megrögzött külpolitikai viselkedégből hebehurgra kalandba sodortassék lent a balkáni törzsek között: ez ellen már minden magyar embernek hangosan tiltakoznia kell. Taposolnunk lehetne, ha a régi magyar imperiális politika újrafölvételéről volna szó. De tudjuk, hogy ennek a gondolat is ki van zárva. Ausztria keres magának a Balkánon új ipari piacokat: ez az egész. De hát ily cél érdekében magyar pénznek nem szabad fogynia, magyar vérnek nem szabad omlolnia.

A balkáni kérdést azonban Magyarországnak már most ki kellene aknáznia.

tok, felelte a vadász. Az alakok előre hajoltak.

— Nézd a lábaid alatt levő mélységet! mondák. Nézd mi van ott; fehér csontok. Hozzá hasonló bátor emberek másztak a sziklákra. Föltekintve belátták, mily hiába való a küzdelem. A Valóságot meg nem találták soha. Csüggedten fektüdtek le aztán. És örökre elaludtak. Az alvás feledtén a magányt. Ha alszunk, nem fáj sem a kezünk, sem a szívünk.

Jót nevelt erre a vadász.

— Azért téptem volna ki szívemből, még a mi legkedvesebb is volt nekem, azért vándoroltam, egyedül, éjjel-nappal, ellentáltam a kísértésnek, vesztegettem ott, hova emberi hang nem hat el, dolgoztam magányosan s mindez csak arra való lett volna, hogy prédául essem tinéktek? Fúj hárpia!

Vadul felkacagott. A Kétségbeesés visszhangjai elrejtőztek, mert egy bátor, erős szív nevére halálcsapások hat rájuk.

De előbujtak megint s reá néztek.

— Tudod, hogy hajad fehér? Kezeid reszketnek! Nem látod, hogy motollád hegye is elkopott? Ha erre a lépcsőre még fel is jutsz, utolsó fok lesz az már nekod. Sohasem tudnád tovább folytatni!

— Tudom, — felelte ő és dolgozott tovább.

A meggyűnt, gyöngye kezek, csak nehezen, lassan vágták a kővetek.

Ujjai megmereedtek. Az emberi erőnek és szépségnek nyoma se volt már a vadászban.

Utóljára öreg, beesett, rancos arc nézett szét a sziklák felett, az örök hegyláncok felnyultak előtte a felhőig, de munkája be volt fejezve.

Az agg vadász összekulcsolta fáradt kezét s lefeküdt a hasadék mellé, hol elkioldta életét.

Elérkezett hát az alvás órája.

TÁRCA.

A vadász.

Irt: Oliva Schreiner.

Angolból: Trisztia.

(Vége.)

Vége is összezuva és sebekkel telve, az erdőbe vánszorgott a vadász.

Este lett körülötté. Vándorolt tovább, mind tovább. Előtte mindenfelé sötétség. A föld határához ért, hol örök éj uralkodik. Átlépte a határt s immár egy csepp világosság se ragyogott eléje.

Tapogatózott, de letört az ág, melyhez kezei értek.

A földet hamu borította. Lábai beléssüppedtek s a finom hamu arcába szállt. Egy köré ült s homlokát kezeibe temetve várta az „Önmegtagadás” országában, hogy világosság legyen.

Szívében is éjszaka volt.

A táj jobb és baloldali lépcsőiről felszálló hideg köd elborította a vidéket. Finom eső permetezett a sötétben. Az esőcseppek átnedvesítették haját, ruháit. Szíve lassabban vert.

Minden tagja elzsibbadt.

De midőn feltekintett, két vig, lidércszerű fényalak lebegett felé. Fölemelte fejét, hogy jobban szemügyre vehesse őket. Melegek és vidámak voltak, két tüzes csillaghoz hasonlítottak.

Most aztán előtte álltak. Az egyik sugárzó lángból női arc nevetett elő. Hosszu, aranyoskőre haja volt a fényalaknak. A másikkban, mint a gyöngyöző borban, kacagó buborékok voltak. Előtte táncoltak is.

— Kik vagytok? — kérde a vadász,

— sötét magányom egyedüli látogatói.

— Mi az érzékiség ikrei vagynak, — atyánk az emberi természet. Anyánk a tulajd. Egyidősek vagynak a dombokkal, hegyekkel, az első emberrel, de sohasem halunk meg. És nevetek tovább.

— Engedd, hogy karjaim átöleljenek, szólott az első. Puhák és forróak. Szíved meg van fagyva, én megmelegítem. Oh, jer közel hozzám.

— Eleterőt öntök beléd, — mondá a másik.

— Agyad zsibbadt, tested halott. Szabad élettől fog duzzadni. Engedd!

— Kövess minket, — kérték együttesen. Elj velünk, a Tiednél nemesebb szívek is voltak már itt a homályban. Hozzánk jöttek, vagy mi ő hozzájuk és többé nem hagytak el soha. Minden egyéb csak hű képlet, de mi valóban vagynak, mi valóban élünk. A valóság csak árnyék, a babona vilgye csupán tréfa; a föld hamu, a fák rothadtak; de mi — mi érezzük egymást, mi élünk. Bennünk nem kételkedhetél. Erezd, milyen melegek, milyen tüzesek vagynak. Oh jer, jer velünk!

Majd közelebb, mind közelebb keringtek feje fölött. Homlokán folszáradt a hideg verejték. A meleg fény vakítóan sütött szemébe, ereiben az immár csaknem megfagyott vér, éledni kezdett. Már, már habozott.

— Igazán, miért is pusztulnék el a dermesztő sötétségben? Ők melegek, izzők, tüzesek, felolvaszlják megfagyott véretem! És feléjük nyújtja karjait. Abban a pillanatban feltűnt előtte vágya, ábrándjainak képe s karja lankadtan hanyatlott alá.

— Oh, jer mihozzánk! — kiáltották ő.

De a vadász eltakarta arcát.

— Ti elvakítottátok szememeit, de azt, a mire vágyom, azt ide nem adhatjátok nekem. Várok tovább, — ha kell mindhalálig. Távozzatok.

Ujból éj lett. Mindazok, kik elhagyják a babona völgyét, átmennek a sötét országon. Van, ki csak napokat tölt itten, van olyan is, ki hónapok, sőt évek hosszú során veszteget itt, van — a ki belhal.

Vége halvány fény tűnt fel a vadász előtt s felállt, hogy kövesse. Elérte a viágosságot s belejutott a tündöklő napfénybe.

Előtte állt az Igazságok és Száraz tények óriás hegye. A napugrá ott járszadott a hegyoldalon. Az ormkok elvesztek a ködben. Több út vezetett fölfelé s ujjongó örömben tört ki vándorunk.

Mohón kezdte megmászni az utak közül, a legegyszerűsebbet. Vidám énektől visszhangzottak a sziklák.

Hiszten tuloztak, a hegy nem is magas. Az ut sem oly rögös. Nehány nap, hét, legfeljebb pár hónap és elérte a tetőt. Nem egy tollat fog ő fölszedni, mindazt összegyűjti, mit előtte találtak, — hálót sző, elfogja a Valóságot — szorosan tartja — ujjaiával érinti — átöleli.

Kacagott, dalolt a napfényben. Közel a győzelem. Mégis, mintha az ut meredekebbé válnék. Teljes erőfeszítéssel küszött. Aztán elhalt a dal. Jobb és baloldalon, kopár, moha és fű nélküli sziklák meredeztek a lávaszerű földből. Nagy szakadékok tátongtak mindenfelé. Itt-ott fehér csontmaradványokat látott. Az ósvény is járattabb lett, már csak halvány nyomok mentén haladt, egy-egy lépés helye látszott itt-ott nagy ritkán.

Ének helyett egész buzgalommal vágott magának utat. Eljutott egy hatalmas sima sziklafal elé, mely elnyult, egészen, a míg csak a szem elláthatott.

— Lépésőt csinálók mellé s ha felértem a falra, már ott is vagyok! mondta bátran és dolgozott tovább. A képletet motollájával követte emelt ki, ezeknek fele

azonban nem volt jó s egy fél hónapi munkája visszacsuszolt, mert az alól levő kövek nem találtak oda.

De a vadász csak dolgozott, önmagát biztatva:

— Ha egyszer a falat megmásztam, majdnem ott leszek. Csak ezt fejezzem be!

A tetőn volt. Körül nézett. Ködbe burkolva terült el előtte a babona vilgye. Fölötte magaslottak a hegyláncok. Alacsonyaknak vélte azelőtt, most óriásként nyultak fel, tetőtől talpig sziklakkal körülvéve, melyek hatalmas körökben magaslottak ott.

Az örök világosság pihent rajtuk. Vad kiáltást hallatott a vadász. Lehajolt a földre. Sápadt volt arca, midőn ujból fölemelkedett. Mély csönd honolt mindenütt.

Ő is hallgatott. A völgy szülőttei nehezen lélegzenek e megrikult levegőben; minden sóhaj fájdalommal járt; ujjai vértelenekké váltak.

A legelső sziklafalnál hozzáfogott a munkához. Ennek magassága végtelennek tetszett s ő még sem panaszkodott. Éjjel nappal vágta csáklyája a kemény sziklák falait.

Évek multak s ő még mindig dolgozott. De a falak az égig magaslottak felette. Néha imádkozott, hogy bár egy kevés moha teremne a pusztaságban, hogy ez lenne társa; de mind hiába, kérése be nem teljesedett.

Telt az idő, a már kivágott lépcsők számáról tudta, hány év telt el; de csak alig néhány lépcső jutott egy évre. Nem énekel, nem tervezte, hogy:

— Ezt vagy azt fogom tenni, csak dolgozott szakadatlanul.

Mikor homály fűdte a tájat, furesa, vad arcok bámultak reá az üregekből.

— Hagyd abba a munkádat, beszélj velünk, kiáltának.

— Üdvösségem ettől a munkától függ, ha egy percig szünetelnék, reám mászná-

Schuster Emil

Norinbergi, diszmnü, játék, sport,
vadászati és fényképészeti kellé-
kek áruháza.

Kolozsvár, Mátyás király-tér.
(Gróf Rhédey-palota.)

Telephon: 183. Telephon: 185.

Minél inkább érzi a szükségét a külpolitikai felforgás egy esetleges újabb okkupációnak: annál hevesebben kell követelnünk, hogy a függő kérdések ezen a téren előnyünkre elintézzessék. Szőnyegre kell hozni Dalmácia visszacsatolásának kérdését. Ez legyen minden további áldozatkész-ségünknek conditio sine qua non-ja. Bosznia-Hercegovinára nézve erőteljesen érvényesülnie kell a magyar befolyásnak, a magyar érdekeknek. Voltaképpen Magyarország kell csatolni ezt a tartományt, mert területileg is ide tartozik s mert a történelmi emlékek is ily szellemű intézkedésre utalnak.

Ha a magyar nemzetnek ezek a jogos követelményei teljesítettek, akkor szóba kerülhet a további balkáni előrehaladás. Mert akkor legalább tudjuk, hogy vérünkön, pénzünkön nem idegen állami érdekek számára kapjuk ki a gesztenyét, nem is a tűzből, hanem a tűzhányóból.

De ha a magyar nemzetnek e legjogosabb követeléseire nem is hajszolnak Bécsben, ha a balkáni előrenyomulás terve csak „Uj-Ausztria” határait akarja szélesíteni: akkor minden erőnkkel, fölépítünk egész súlyával tiltakozunk kell egy ily előrenyomuláshoz még a gondolata ellen is.

Veszély ott csak akkor fenyegetne, ha valamely népfaj nagyobb nemzetalakulás történelmi útjára lépne. Ha — aminek talán egyedül van lehetősége — akár a szerbiai, akár a montenegrói mag körül a szlávok valamely új hatalmasággá tömörülnek. Erről azonban szó sem lehet. A Balkán népfajai közt ily fenyegető folyamatot nem észlelhetünk. Valamennyi ellensége az egymásnak és önmagának is. Egymást fálják föl. A mi rideg érdekünk tehát úgy közelít meg, ha magukra hagyjuk őket mindaddig, amíg eljön az ideje, hogy nem a kombinált közös cimere, hanem a magyar turul madár keljen szárnyra s keressen új fészkeket a Balkán kopár és sötétszíntű hegyei között.

Házasságközvetítő sorsjegy.

— Express tudósítás. —

Budapest, április 9.

Dvorzsák Miklós Tolnamegyéből való államvasúti altiszt és Fundusz Sándor ugyancsak tolnamegyei gyári művezető nemcsak földiek, de jóbarátok is voltak. Szabadidejüket mindig együtt töltötték. Együtt mulattak, együtt kártyáztak, sőt a barátság olyan szoros volt közöttük, hogy egy alkalommal utcai csendháborítás miatt is együtt kerültek a rendőrség fogházába.

Tavaly a karácsonyünnep első napján a két jóbarát Dvorzsák lakásán kártyáztak. Fundusz, a vendég, egyre vesztett. A játék hevében szenvedélye egyre nőtt és mikor már nem volt egy garasa sem, hirtelen a zsebébe nyúlt és kivett onnan egy sorsjegyet.

— Itt van nálam egy Vöröskereszt-sorsjegy. Már nyolc esztendője, hogy vettem, de még nem nyertem. Kilenc forintba került. Most hat forintért odaadom.

Dvorzsák nem sokat habozott, átvette a kért összeg fejében a sorsjegyet és a játék folyt tovább. A szerencse azonban továbbra is kerülte Funduszt, aki elvesztette a sorsjegyet átvett Dvorzsák is megszorult és a sorsjegyet zálogba tette és kapott rá hat korona kölcsönt.

Történt azonban, hogy két-három héttel ezelőtt Fundusz újságot olvasott és abban legnagyobb meglepetésére látta, hogy

Alatta fehér kód vonta be a falakat. De ime megrilkul a kód s a halálkök szemek, a páran keresztül, viszontlátják gyermekkoruk áit, mezőit. Messziről véli hallani madarainak csicseregését, a táncoló, éneklő emberek zaját.

Mintha régi, pajtása hangját is felismerné köztük s látja, a mint volt otthonára melegen süti a nap.

— Oh azok, a kik ott hálnak meg, legalább nem ily magányban püsztolnak el! A sűrű kód elrepi a képet s elfordítja tekintetét.

— Kínlódtam, mondá, évekig dolgoztam, öt nem találtam meg. Nem pihenem, a munkában nem szüneteltem soha, öt még se láttam. Itt, hol most csüggedtem, kimerültem állok, lesznek egykor mások, friss emberek, fiatalok. A lépcsőn, melyet én vágtam ki, ők fognak felmászni. Soha sem tudják meg, ki műve volt. A nehézkes munkát kinevetik, ha legurulnak a kövek, majd engem átkoznak. De feljutnak az én művem segítségével, de felmászhatnak, az én lépcsőimen.

Megtalálják Öt — én általam. Senki sem él saját magáért, egy ember sem önmagáért hal meg.

Könyvek nedvesítik ráncos szemhéját. A Valóság már hiába jelennek meg fölötte, meg se látja. A halál köde szemére borul.

— Lelkem hallja az ő boldog lépteiket közeledni! szól tovább. — Ők felérnek oda! Ők felérnek oda!

Összeaszott kezeivel elfüdi elhomályosult szemét. Ekkor a fehér felhőkből, a csöndes levegőben feléje szállt valami, mind lejjebb, lejjebb, mind mélyebbre. Lágyan repül a halálkök mellé, kezei még érzik is szíját. Egy toll. Szorosan magához szorítja. És meghal...

sorsjegyét a legutóbbi húzaskor kihúzták egy tízezer ezer koronás főnyereményre. Ez a felfedezés a legellenőrzhetőbb érzéseket keltette benne. Egrészt örült neki, másrészt azonban a legnagyobb fájdalommal gondolt arra, hogy a sorsjegy jogos tulajdonosa most Dvorzsák lévén, azé is lesz a főnyeremény.

Ez a gondolat nem engedte nyugodni. A sok tépelődéstől, hogy mitévő legyen, egész beteg lett. Végre is addig spekulált, míg kiesztel valomit.

Elment Dvorzsákhoz. Először ügyesen tapogatózott, hogy tud-e valomit a főnyereményről. Miután meggyőződött arról, hogy annak halvány sejtelmé sincs a nagy szerencséről, hirtelen ezt mondta:

— Te Miklós, nagy bajban vagyok. Feleségem tegnap kereste a sorsjegyet és nem találta; rémületben azt mondtam, hogy valahova félre raktam, majd előkerült. Az asszonyunk ugyanis nem mertem megmondani, hogy elkártyáztam és megnyugtattam azzal, hogy majd megkeresem. Most kellene nekem a sorsjegy, különben nagy perpatvar lesz belőle. Nem tudnád visszadni? Itt a pénz, a mit érte adtál!

Dvorzsáknek megesett a szíve a siránkozó barátján. Átadta neki a banktól kapott zálogélmiservényt, azzal, hogy váltása ki a becsapott sorsjegyet.

Fundusz bolgudan sietett a bankba. Kiváltotta a sorsjegyet és felvette néhány nap múlva a nyereményt.

Nagy örömben, hogy a dolog pompásan sikerült, nem volt elég óvatoss. Elkezdt költeni és ezzel gyantát keltett Dvorzsákban. Ennek feltűnt ugyanis, hogy barátjának sok pénze van és észbe jutott a sorsjegy-história. Kutatni kezdett és rájött Fundusz turpisságára.

Nagy háborúság lett ebből. Dvorzsák csalás miatt panaszt emelt barátja ellen és követelte a pénzt, mert a sorsjegyet megvette már. Fundusz pedig ravasz fondorlattal kicsalta tőle. Fundusz ezért rágalmazást jelentett fel Dvorzsákot.

Tegnapra idézte meg a budapesti vizsgálóbíró őket kihallgatás végett. De nem került ítéletre a dolog, mert a két ellenfél bejelentette, hogy kiegyeztek. Még pedig igen ügyes módon oldották meg a kérdést. — Dvorzsákban van egy huszonhárom éves fia, Fundusznak egy 17 éves leánya. A fiatalok régóta szerették egymást, csak hogy nem keltek egybe, mert a fiatal Dvorzsákban nem volt még becsületese keresete. A két barát a fiataloknak adott tízezer koronát, a többi maguk között felelték. Az ifjú Dvorzsák Angyal földön kis fűszerüzlet nyit és jövő vasárnap vezeti az anyakönyvvezető elé menyasszonyát.

A vizsgálóbíró e kijelentésre beszűntette az eljárást. A két jóbarát pedig boldogan távozott.

„UJSÁG”

Kolozsvár, április 10.

A parlamenti béke jegyében, nyugodt munkássághoz fogott a nemzeti képviselő testülete. A körlehetetlen, elsádnit harc ideje lejárt, hogy felváltja azt a hasznos, békés munkásságot. A nagy nemzeti harcból mi is kivettük a részünket. Ott állottunk a csatában és elszántan harcoltunk a nemzet követeléseit. S most, hogy a szenvedély nyomán fakadt eredmények gyümölcsözőtől van szó: mi továbbra is munkába fogunk, hogy a nagy nemzeti küzdelem eredményeit hasznosítsuk legyenek a nemzetre.

Ehhez kérjük a nagyközönség támogatását: mert az adhatja csak meg nekünk az erőt a további küzdelemhez. Mert ha béke van is fenn a parlamentben a magyar sorsa mindig és örökké a küzdelem. Mi pedig az elől ki nem térünk, sőt részt kívánunk abból is.

De nemcsak az országos kérdésekért, hanem Erdély speciális érdekeiért is küzdünk. Elap hasábjain támogatást nyer minden igaz ügy és szigorú bírálatot minden: mi a köz érdeke ellen van.

Az új negyedév közeledtével kérjük olvasóink segítségét és támogatását.

Mi ezzel szemben továbbra is erős nemzeti érzéssel, igaz hazafisággal és becsületességgel szolgáljuk a haza érdekeit.

Hazafias tisztelettel:

„Az Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre..... 12 kor.

Negyedévre..... 6 kor.

Egy óra..... 2 kor.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, április 10.

A szenvedők.

— A. Zinek. —

Ha küszöbön koldus áll meg, Durván soha ne üzd el őt. Szánó, irgalmas, jó szavakkal Vigasztal meg a szenvedőt.

A nyomor útja és a bűn közt, Egy árva lépés veszt csupán, S a rút, kísértés pillanatban Szavad eszébe jut talán.

Eszébe jut és szíve mélyin Az égi beke ártérog, És csöndes, halk imára fonja A gyilkos bűnré szánt kezét...

Biró Artur.

Márkus Emília kolozsvári tanulmányútja.

Kolozsvár, április 9.

A péntek délután érkező személyvonat Kolozsvárra hozta Márkus Emiliát, a kit ezen az alkalmon Megyeri Dezso direktor nem várt a vasútnál. A mi kedves, nagy művésznőnk családjának két tagjával érkezett városunkba, egy félórát behajtatott a városba, de azután kiment a pályaudvarra és az éjszakai gyorsvonattal visszatért ismét Budapestre.

Ő a ki jön, a ki látunk és a ki győzedelmes, a merre jár, most úgy jött, hogy el is ment mindjárt, hogy kevesen látták, hogy nem is játszott, csak röptében érintette a mi komor városunkat, mint a hogy a napsugár leheli csókját valami ódon várfalra.

A kik látták, a kik tudtak kolozsvári tartózkodásáról, tündöktek rajta, hogy mit jelent az az öt-hat óra, a mit Kolozsvárnak szánt. Eleinte azt hitték, hogy átutazóban van, hogy itt csak megpihen, de nem volt átutazóban és dehogy is pihent, utazott reggel két óráról, délután öt óráig, hogy ideérjen, azután megint bezárkózott a vasúti kocsi egész éjszakára, hogy reggelre Budapestben legyen, állandó dícsősege nevezetesen színhelyén. A Mátyás-szobor közötti tagjai úgy vélekedtek, hogy esteli színhelyben akarja megnézni a Mátyás-szobrot. A történetírás oszlopai azon a véleményen voltak, hogy a ragyogó művésznő ihletet keres Kolozsvár százados falai között valamely történelmi darabhoz. Hiszen a budapesti Nemzeti színház most történelmi van teli: Mátyás és Beatrix, Bizánc és ezenkívül tuzberki Koczán Ferenc is ott kísért, mint elűnt korszakok föltámasztója. Hol is találna inkább antik hangulatot Márkus Emília asszony, mint itt Kolozsváron, a hol olyan kevés a modernség. Itt a mult hagyományaihoz ragaszkodunk és az új idők szellemi hiába kopogtatnak az ablakjainkon! Emberek, kik városi ügyekkel foglalkoznak, azzal a fölfevéssel éltek, hogy Márkus Emília még egyszer megnézi a várost, a maga pislogó gázlámpáival. Ez a homály, a melyben mi élünk, pihenő a nagy fényességhez szokott szemnek.

A nagy művésznő bucsuzik városunk világításától, a mely Európában ugys páratlan a maga nemében. A politika korifeusai arról rebesgettek, hogy Noémi az Új-párt hívei közé állott. Az ő zengetes hangja, az ő lelket megejtő szökecske misoda toborzó fegyvere lesz az Új-pártnak. Az a drágakő, a mit az ő szem-jelent, milyen pompás erősség volna a nemzeti állam kiépítésében! Így folytak mindenféleképpen a találgatások a Márkus Emília kolozsvári útjáról, a romantika így szötte, szövögette tarkasáit, pedig a titok nyitja nem is romantikus tulajdonság. A tündérrasszonynak pénteken, szombat és vasárnapon kellett volna Kolozsvárról vendégszerelnie, de nem most pénteken, hanem egy hét múlva csupán, — egy levél félrevezette azonban, egy levél, a melynek homályos volt a szövege. A művésznő a hivatalos stílusnak az áldozata, ezért esett át az egy-napi és egy éjszakai hiábavaló utazás gyötrelméin. A baleseten ő maga pompásan mulatott és az ut fáradalmait aranyos temperamentumával üntette el, csillogó kedvével, játszi humorával. A Budapest—kolozsvári közlekedés gyásos hosszúságára végtelenül haragszik, annyira, hogy most már talán le sem jön vendégszerelésre az idei szezonban. A félreértésnek bús következménye volna Márkus Emília vendégszerelésének elmaradása. Eltűntek lélekkel, az igazi művészi élvezetre való szomju vágyódással várjuk őt. Kolozsvár polgáraitak el kellene helyezkedniök a Kolozsvár—budapesti útvonalon falankszként, hogy egyik a másiknak adja az üzenetet, mennyire várjuk itt Márkus Emiliát, a nagyot, a szépet, a csodálatosat, az örök művészet ragyogó képviselőjét. Most már elől kell hozzá elküldeni a hívó szót, nehogy újra áldozatává legyen a hivatalos stílusnak. A művészi gyönyörűségek reszkető reményével várjuk ide, nem tanulmányutra, hanem diadalmas szereplésre Márkus Emiliát, a mesebeli asszonyt.

F. J.

Erdély képeiben.

Kolozsvár, ápr. 10.

Alig van a világon sok szebb, költőibb, regényesebb táj, mint minálunk, a mi székebb hazánkban, a girbe-görbe Erdélyben. Ha valaki csak azért jön Erdélybe, hogy természeti szépségeket, regényes helyeket, történelmi romokat lásson, úgy nem jön hiába. Sok, igen-igen sok van itt mindenből, csak tudni kell, hogy hol keressük. Más országban az olyan ritkaságokat, miket úgy el van borítva a mi földünk mint a mező virággal, nem kell fölfedezni. Banne van az valamennyi az iskolai könyvben is, a lapok hirdetési hasábjai is azzal vannak tele, de ismeri és tudja becsét az ilyen helyeknek könyv nélkül is mindenki.

Nálunk olyan ritkaságok is vannak, melyekkel e földön egy ország sem dicsekedhetik. Kovásznán például valami csodálatos iszap bugyog elő a föld gyomrából. Néha erősebben is bugyog a keltetűnél. Egyszer, egy sötét borús napon valami mesés hamuszínű anyagot hányt ki magából. Máföldnyire beborította vele a földeket, kerleket. Az emberek megváltak rémülmé.

— A pokol kapui nyíltak meg, azon át hánnya ki a piszkot, a sárt a sátnak, hogy elborítsa vele a földet, mondták a vén asszonyok.

Es meg volt rémülmé az egész környék. Azután napig hánnya a sárat a „sátnak”, azután, ugmondják a környéken, hogy kifáradt és megpihent.

A sátn pihenése alatt aztán a jó székelek megtömték követ, fadarabokkal, messzel, fővénnyel a nyílást, hogy ne jöhessen ki rajta többé a pokol szennyje. Nem is jön azóta. De jön helyette valami ugyan-csak hamuszínű víz, melynek gyógyhatása páratlan, mely sok bénát állított talpra, sok embernek adta vissza az életkedvét.

A torjai bűdösbarlanghoz sincsen több hasonló természeti ritkasága a világnak. De olyan tó sincsen sok a földkerekségen, mint a Szent-Anna tava.

— Aki ezt egyszer meg nem nézi, mondja a székelek, az halálra bűnt követ el, de aki kétszer megnézi az megérdemli, hogy huszonötig csapják. Tudniillik nehéz feljutni oda és ezért csapatná meg a székelek azt, ki kétszer is megnézi az utat a Bálványos aljától fel a tóig, járaltan utakon, cserjés, ágas-bogas helyeken, süppedékes talajon és őserdőkön keresztül.

Amde történelmi nevezetességű hely is hány meg hány van a mi kis hazánkban. Bánffy-Hunyadot és a másokat, a kisebb rendeket és ismeretesebbeket nem is említjük. Hanem igenis felhívjuk az Eke figyelmét Bálványos várra, Ika várára és az ostozi Rákóczi várra.

Igen az Erdélyi Kárpát-Egyet figyelmét hívjuk fel ezekre a történelmi helyekre, melyek közül a két első pogánykori emlékek. És azért hívjuk fel ezekre éppen az Eke figyelmét, mert ezen sorsokat is éppen annak befolyásból irtuk, hogy az Eke legközelebb ottjára mutató Erdélyt képeiben és a bemutatási főpróbát tegnap délután tartotta meg, — a rendes havi választmányi ülés után.

Nem haragszik meg talán az Eke, ha konstatáljuk, hogy a főpróba talán nem éppen az általunk kívánt módon sikerült. Nem a lámpában volt a főhíra, bár az is annyira rossz, hogy vele alig lehet a nyilvánosság elé meenni, hanem inkább abban, hogy olyan helyekről való a felvétel, melyeket mégis inkább ismer a közönség, míg azokról a tájokról, mik kevésbé ismeretesek és a melyek talán inkább meg is ragadnak a szemlélőt: nincsen felvétel.

A tegnapi főpróbán láttuk a torjai hasadékok, láttuk Nagyenyed városát, láttunk egy csinos székelek leányt is és mindjárt utána egy vén koldus képe is lemosolygott a lepedőről, de azoknak az igazán érdekes és becses helyeknek a képét, mikről előbb szólottunk: hiába vártuk. Nem volt róluk felvétel. Pedig ha az Eke teljes munkát akar végezni, akkor nem hiányozhatnak azok se abból a képsorozatból, mely Erdélyt lesz hivatva megismertetni a közönséggel.

(K)

Az új ezred — itthon.

Megérkeztek a hatvankettesök.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 10.

Csütörtökön ment el a regiment és már tegnap meg is érkezett a regiment. A kiket tegnapelőtt még itt sirattak és a kiknek az eltávozásra miatt esetleg annyi sok száz kicsi kis leány szép szemét borította el a könny, — azok a megírtakott deli fiúk már ott sétálnak a császárváros aszfaltján. És azok a jóképű legények, kik alig egy pár órával ebből, még idegen léget szívtak egzséges tüdőjükből, azok tegnap diadalmas vonultak be kincses városunkba és egy kis metaforával élve, nemcsak városunkba, hanem azoknak a bizonyos sokat megzengett tizenhat esztendő kisleányoknak is a szívébe, a kik még tegnap előtt sirva mentek a regiment után.

A regiment, mely tegnap megérkezett, nem is regiment tulajdonképpen. Csak egy része annak a regimentnek, mely a 62-es számmal van megjelölve. Egy része még tegnapelőtt megérkezett, a másik rész — egy zászlóalj — Marosvásárhelyre, a 62-ik hadkiegészítő parancsnokságának székhelyére vonult.

A két zászlóalj, melyek tegnap tartották bevonulásukat, csütörtökön indultak el Bécsből délután 5 órakor, két különvonalat. Az első különvonalon Franz József jött, az ezredes, a tisztikarral. A második vonat a logányságot hozta. A kolozsvári pályaudvarra az első vonat tegnap délután 10 óra 40 perckor érkezett be.

A pályaudvaron az érkezőket katonai részről Mörk von Mörkenstein és Klobucsár Győző altábornagyok vezetésével a helyőrség tisztikara, polgári részről a város képviselőtestületének a polgármester betegsége miatt Salamon Antal tanácsos, Hadady Endre főkapitány és Fekete Nagy Béla tanácsos várják.

Midőn a vonat berobogott a pályaudvarra, Klobucsár Győző altábornagy intézkedése folytán a honvéd zenekar a Hunyady-indulóba fogott. Mikor a zenekar elhallgatott, Salamon Antal tanácsos lépett elő és üdvözölte az új ezredet.

— Szívélyesen üdvözölöm Mátyás király városában a hatvankettes ezredet — így szólott. Épp oly őszinte és üdvözlő, mint a mily őszinte szomorúsággal mondtunk istenhözát az eltávozottaknak. Kolozsvár városa mindig tiszteletben tartotta azokat, kik a haza védelmére vannak hivatva, értékükben tetemes áldozatoktól sem riadt vissza. Beszédét az ezredes és az ezred él-tetésével fejezte be Salamon tanácsos.

Az üdvözlésre Franz József ezredes válaszolt. Magyar nyelven kezdette, de némethbe csapott át és így is fejezte be. Később beszélgetés közben sajnálatát fejezte ki, hogy nem válaszolhatott tisztán magyar nyelven, de azért nem tette, mert egyelőre még csak küzd a nyelv nehézségeivel.

Három hónap alatt olyan folyékonyan fog beszélni mint mi, biztatta Salamon tanácsos, de a további diskurzusra már nem volt ideje, mert berobogott a második külön vonat is.

A honvéd zenekar Göre nótákkal üdvözölte a legénységet s megkezdődött az el-

helyezkedés abban a négyszögben, melyet az ezrednek már tegnapelőtt ideérkezett zászlóalja alkotott az állomás előtti téren.

Már 11 óra elmúlt, midőn megkezdődött a bevonulás. A Ferencz József utcán, a Wesselényi Miklós utcán, a Mátyás-téren és a Deák Ferenc utcán át vonult be az ezred a Hunyady-térre. Különösen a Mátyás-téren akadt sok nézője a déleg fiúknak, kik bizony porosak voltak, fáradtak voltak, de azért ragyogott az arcuk, nem a húságtól, hogy nézik őket, nem is azért, hogy kacéron hintette rájuk sugarait a nap, hanem mert olyas valomit hallottak, mit nem hallottak régen, ami Bécsből a honon ők jöttek, örök időkre ki van tiltva: — a Rákóczi indulót játszották nekik a honvédzenekar.

— Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedjenek, hogy a lap közlésé fönnakadást ne szenvedjen.

— (Április tizenegyedik.) Tehát holnap: nemzeti ünnepre virrad az ország. A nemzet ugyan száját látja és úgy gondolkodik, hogy mérthogy ő mit se tud e napról, de a törvény azért törvény, hogy, ha tetszik, az esztendő bármely napjára rákiálthassa:

— Ez lesz a nemzet ünnepe!

Mert mit neki márcias tizenötödike! Mit neki október hatodik! Mit neki mindazok a dátumok, miket tényleg a nemzet véselt a szívébe és emlékeztetbe. Ő kimondta, hogy április 11. a nemzet ünnepe és pontum.

Ezek konstatálása után regisztráljuk a hirt, hogy holnap délelőtt 11 órakor, a fő-téri róm. kath. templomban ünnepélyes isteni tisztelet lesz, melyen a misét Bíró Béla, apótlébanos szolgálatja.

— (A közigazgatási bizottság ülése.) E hó 11-ikén, a törvényesen előírt nemzeti ünnep napján kellett volna a város közigazgatási bizottságának rendes havi ülését megtartania. Ez „ünnepe” miatt azonban az ülés elmarad és április 14-ikén csütörtökön délután fél 4 órakor tartja meg a bizottság összejövetelét.

— (Az ipartestület közgyűlése.) A kolozsvári ipartestület e hó 24-ikén rendkívüli közgyűlést tart, melyen a költség-előirányzatra vonatkozó rendes közgyűlési határozatot megismétlő hatósági végzés s a rendes közgyűlés napirendjéről elmaradt tárgyak kerülnek tárgyalásra. Ha pedig az e hó 24-iki közgyűlés nem volna határozatképes, az a gyűlést május 1-én tartja meg az ipartestület.

— (Széchenyi ünnepély.) A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata tegnap este a New-York szálló emeleti termében hazafias ünnepélyt tartott. Az ünnepélyre igen sokan jöttek össze, úgy hogy a terem szűknek bizonyult a nagyszámú közönség befogadására. A műsor első száma a dalárdának nagy gyakorlottságra mutató éneke volt, mely után dr. Haller Károly diszlektus üdvözölte a megjelenteket és tartotta meg hatáson megnyitó beszédét. Ezután az ünnepi beszéd következett. Dr. Kossutány Ignác egyetemi tanár volt az ünnepi szónok. Hatáson gondolatokkal, eszmékkel gazdag beszéd volt a Kossutány beszéde. Gyönyörűen beszélt Széchenyi Istvánról és az ő nagy eszméinek ápolására hívta fel a közönséget. A beszéd végétével felugrott taps és éljenzés csillapultával Haraszthy Jenő egyetemi alelnök mondott köszöntet Kossutányinak és Haller Károlynak s ezzel a dalárda éneke után az ünnepély véget ért.

— (A diáksztal házi-estélye.) A kolozsvári egyetemi diáksztal, melynek Deák Ferenc-utcai otthona iránt a nagyközönség oly indokolt és meleg érdeklődéssel viseltetik, legközelebb második házi-estélyt rendezi már ez ében. A házi-estély, — melynek napja még nincs meghatározva, — a diáksztal helyiségeiben lesz. Ezutal két fogásos vacsorát találnak az ifjúság elé, aztán pedig az elmaradhatatlan tánc következik.

— (Avatás.) Néhai Dávid Antal fiát, Pékei Dávid Lajost, tegnap avatták a kolozsvári egyetemen — summa cum laude — a matematikai és természettani tudományok doktorává.

— (Az Emke választmányi ülése.) Az E. M. K. E. igazgató választmánya e hó 12-én, hétfőn délután 3 órakor a város-házán, havi rendes ülését tartja. Az ülésre a választott és alapító választmányi tagok tisztelettel meghívattak.

— (Szent Antal felolvasó estélye.) A legközelebbi Szent Antal felolvasó estély f. hó 14-én csütörtökön este 6 órakor fog megtartani a róm. kath. főgimnázium disztermében. Felolvas ezutal Heinrich Józsa a tanítónőképző igazgatója. „A bajok bekés eltűrése” című tárgyról. Ezen felolvasó est részletes műsorát később fogjuk közölni.

— (Felolvasás az önképzőkör-ről.) Dr. Gidófalvy István kir. közlegyző a kolozsvári ev. ref. theologia disztermében, április 17-én d. e. 11 órakor az önképzőkörökéről, a ma fennálló önképzőkörök csödjé, új életrekelésük és az élettel összhangba hozásukról tart felolvasást. Felolvasó örömmel veszi az érdelemmel hozzájárulást. A felolvasásra szívesen látják az összes tanfőriakat és tanhölgyeket, valamint azokat a szülőket, kik gyermekeik sorsa iránt érdeklődnek. Mindazok tehát, a kik meghívott kaptak, az ügy iránt érdeklődőket a felolvasásra meghívhatják.

— (Az Eke választmányi ülése.) Az Erdélyi Kárpát-Egyet tegnap délután tartotta rendes havi választmányi ülését az egyetemi ásványtani intézet egyik termében. Az ülésre báró Feilitzsch Artur

EMKE
TEMESVÁRI GYÁRTMÁNY
5% AZ EMKE JAVÁRA

**A LEGJOBB
GYÜJTŐ!**
ALEGNEPSZERŰB
MAGYAR
GYÁRTMÁNY
NAPIGYÁRTÁS:
360000 DOBOZ

Építési

**vállalkozók
figyelmébe!**

40 kocsiakomány 7 kg. nehéz acélsin

a hozzávaló apró anyagokkal, ugymint: hevederekkel, csavarokkal és sinszögekkel, — továbbá

60 darab szilárd szekvénykocsi,

600 mm. nyomtáv, 1½–2 köbm. ürtartalommal

készítéssel, mozdony-üzem részére, fékkel és fék nélkül, 2 darab 600 mm. nyomtávú,

30 löerejű, 3 tengelyű gőzmozdony,

50 darab teknős billenő-kocsi,

600 mm. nyomtáv ¾ köbméter ürtartalommal, fékkel és fék nélkül.

1 drb. nyitott személyszállító-kocsi

6 ülésel, 600 mm. nyomtáv, 3195 1–1

Mind használt, de jó állapotban,

olcsón eladó!

Kérdezőkérdezők „D. R. 500” jelige alatt

BLOCKNER I. hirdető iroda címére

Budapest, IV., Sütő-utca 6. intézendők.

**Az alsófehérvármegyei
Gazdasági Bank**
és takarékpénztár részv.-társ.
Nagy-Enyeden.

Váltó kölcsönöket ad 6%-tól kezdve.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után

500 koronán felül 6½%-ot számít.

Törlesztési kölcsöneinek kamatlatát az összeg nagysága szerint állapítja meg. 3195 5–*

Konvertálásokat gyorsan és előnyös kamattal bonyolít le.

Betétek után naptól-napig 5%-ot fizet.

Hivatalos órák: d. e. 9–12-ig, d. u. 3–5-ig.

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angolnyelven és ráfiás eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyonilag szavatolt fajtisza, I-sörendű, miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas

csemege és borfajta szőlőültetvények a tapasztalatok szerint fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak! — Minden nagyhangon hirdető, gyárilag fűszerezett, reklámozott, előhajtásos olajt messze felmúlunk! — Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemegefajtákból összeválogatott

I-sörendű lugas-gyűjtemény ára:

(melyeknek megereidéseért és jószágért felelősség vállalatik)

1. Kis összeállítás 15 drb. 5 kor.
2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a) Borfajok: Amerikai riparia portális alanyon oltott gyökere, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállítással:

Ezer drb. 200 k.
Száz drb. 22 k.
Tíz drb. 2 k 50f.

b) Csemegefajták: Árak tavaszi szállítással értendő:

Ezer drb. 220–240 k.
Száz drb. 25–30 k.
Tíz drb. 3–5 k.

Hazai szőlőfajták! Filloxeramentes!

3002 79—* Szőlőkirály. (Delaware.)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25–26%-os

cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másliához és a madarához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbéli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szőlőtől 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a borok királyának. A jövő szőlőszet kincse. Mindent megterem, egy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül tartós szívós zöldhajtása 1–20 hüdeget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva megérdemli hogy kertjeinkben, barázdákban, keítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutóbbban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)

Riparia portális telepek! * Nagymennyiségű riparia eladást

híres és közkeveltségnek örvendő

K. IMPERI

Répáti savanyuvíz

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kizárólagos főraktár Kolozsvár:

Veress Károly Dézma-utca 1. (Telefon 466)

Alapított 1873. Alapított 1873.

3178 AJÁNLOM SZABADALMAZOTT 3-16

JÉGHÜTŐIMET

melyek igen takarékos jégmedenczével vannak felszerelve.

Hentes üzletek, tejelárusítók és privát házaknak igen alkalmas.

Raktáron áll 500 koronától 400 koronáig.

— Árjegyzék bérmentve. — lakatos, tizedes-mérleg, fűvő és jégűtő készítő.

SEEMANN J.

500 frtot

fizelek annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett, üvege 35 kr., valaha smét fogfájást kap vagy szája büdlik. — Csomagolási költség 10 kr.) Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban. raktár Kolozsvár: Dr. Czetz Dénes gyógyszerész, Kúmonostor-utca. Uszákis „Bartilla-fogviz” kéréndő. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. 2853 20—52